

Un Parc Natural dels Ports en hores baixes es reivindica en el seu 15è aniversari

El Parc Natural dels Ports ha complit 15 anys aquesta setmana. Aquest aniversari ha arribat en un moment de mínims històrics per a l'ens públic, que des del 2009 ha vist reduït el seu pressupost en un 60% i actualment compta amb una plantilla de mínims per gestionar 35.000 hectàrees de terrenys de parc natural. Els municipis del Parc i el seu president, Juanjo Malràs, reivindiquen la necessitat de recuperar capacitat pressupostària i tindre les competències per fer una gestió integral del Parc.

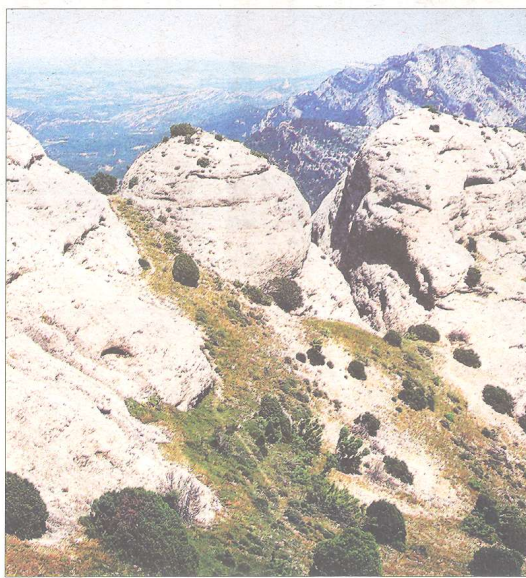
ROQUETES L.B. / Ò.M.

El 21 de juny del 2001, el govern de la Generalitat va aprovar el decret de creació del Parc Natural dels Ports amb una extensió de 35.050 hectàrees que s'estenen per 9 municipis i les comarques del Montsià, el Baix Ebre i la Terra Alta. La seua creació va permetre posar fre al descontrol urbanístic que començava a guanyar terreny. "Vam frenar el caos i vam evitar que s'estengués a altres punts", segons explicava Rafel Balada, primer director del Parc Natural dels Ports, en una entrevista publicada al SETMANARI L'EBRE el 31 de juliol del 2015. La creació de la figura del Parc va permetre resoldre altres problemàtiques i "va contribuir al desenvolupament del territori", ha assegurat el president de l'organisme, Juan J. Malràs. En un primer moment, la creació del Parc va servir per posar ordre a l'increment de visitants o a la pèrdua d'activitats tradicionals. "Aquesta funció, l'ha fet", admet Malràs, si bé reconeix que "ens hauria agradat continuar amb la mateixa intensitat que quan va

ser creat el Parc".

Una de les principals actuacions del Parc ha estat gestionar i posar ordre als diferents usos que es donen en aquest espai natural: escalada, barranquisme, senderisme, bicicletes de muntanya, bolets, caça... "S'ha aconseguit regular i organitzar tots els usos de manera que tothom se senta a gust".

En els primers anys de vida, el Parc va crear tota la infraestructura actual: la seu a Roquetes, el centre d'interpretació de la Sénia, el centre de recepció de visitants de Prat de Comte, l'alberg i centre d'educació ambiental d'Alfara de Carles, a més a més de punts d'informació i centre de visitants a tots els municipis del Parc. Aquesta embranzida inicial va anar seguida, però, d'un "estancament" a partir del 2009, sobretot amb la pèrdua de recursos i de personal. Així, el Parc ha vist minvar el seu pressupost en un 60%, actualment compta amb un pressupost anual de menys de 800.000 euros i té una plantilla de treballadors que no arriba a la vintena de persones, entre brigada, tècnics, administratius i el di-

El Parc Natural dels Ports ocupa una extensió de 35.000 hectàrees. / L'EBRE

rector; una plantilla "insuficient" per gestionar un parc natural de 35.000 hectàrees de terreny. Malràs lamenta que el Parc s'haja quedat "paralitzat" en els darrers anys i reclama que "cal tornar a recuperar el que havia sigut el Parc abans de la crisi econòmica".

"En 15 anys de Parc hem viscut dos etapes", diu l'alcalde de la Sénia,

Joan Moisès. L'alcalde reconeix que l'etapa inicial va comportar un "revulsiu" per al territori, però que després va anar caient la capacitat d'inversió i gestió fins a l'estancament actual. "No volem grans inversions", diu Moisès, que reclama major personal "per mantindre les senderes, les fonts, els camins...", impossibles de mantin-

dre en l'actualitat amb una brigada que es troba "sota mínims". A més a més, tant Malràs com Moisès han posat damunt la taula la necessitat d'aconseguir una gestió integral dins l'àmbit del Parc Natural en qüestions com la gestió forestal o la titularitat dels camins per ser "més efectius".

EL FUTUR DEL PARC NATURAL A

l'hora de plantejar els reptes de futur del Parc dels Ports, Malràs creu que el prioritari és "recuperar" la capacitat d'inversió i de gestió de la primera etapa abans de plantejar qualsevol altre repte. Sobre el debat que els Ports puguin esdevindre parc nacional, Malràs creu que ara mateix no és un debat que estiga damunt la taula, tot i que recorda que hi ha un document elaborat per la càtedra d'Economia de la URV que analitza pros i contres de la declaració dels Ports com a parc nacional. Amb tot, reconeix que "l'estancament" actual ha paralitzat aquest debat, així com l'ampliació a la zona de Cavalls i Pàndols. Segons Malràs, ara mateix es tracta de debats "estèrils" mentre el Parc "no torne a agafar el fil en què estava". A tot això, el delegat territorial del Govern a les Terres de l'Ebre, Xavier Pallarès, insisteix que actualment "no està damunt la taula del Govern la conversió en parc nacional" i ha assegurat que "no es farà cap transformació sense l'acord unànim de tots els municipis i tots els agents, inclosos els caçadors". ■

LES DECLARACIONS

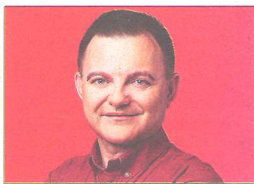
PACO GAS
Alcalde de Roquetes

"La valoració és molt positiva, tant com a figura de protecció d'un espai natural molt valuós -des del punt de vista paisatgístic, de la flora i de la fauna-, però també com a element dinamitzador de l'economia dels pobles de la zona. És cert que fa 4 i 5 anys que està en un moment difícil, ja que s'ha reduït el pressupost, però esperem poder recuperar els nivells del 2008 o 2009 i ampliar pressupost i plantilla".

JOAN MOISÈS
Alcalde de la Sénia

L'alcalde de la Sénia valora positivament la creació del Parc i el "revulsiu" que va implicar la seua creació. Ara, amb tot, reivindica que els municipis dels Ports "volien viure del Parc" i ha reclamat la necessitat de fer un pas més per diversificar l'economia de la zona. "Cal posar damunt la taula quines activitats es poden fer, ja siga turístiques, agrícoles o ramaderes... Que ens diguen de què podem viure i que siga sostenible".

JOSEP M. LLEIXA
Alcalde de Mas de Barberans

"No hem vist mai que el municipi ni el poble haja tingut cap avantatge ni cap benefici pel fet de ser porta d'entrada del Parc, i no ho ha fet perquè no s'hi han abocat suficients recursos econòmics. Entre l'escassa dotació de les brigades i la poca activitat econòmica, ens trobem que no es condicionen les senderes o que hi ha hagut èpoques en què els dirigents del Parc han hagut de posar diners de la butxaca per al gasoil dels vehicles".

XAVIER PALLARÈS
Alcalde d'Arnes

"Hi ha hagut un abans i un després que només podem considerar molt positiu. A Arnes, l'any 2000 hi havia un restaurant i ara hi ha també un hotel, un càmping i 15 cases de turisme rural. La batalla pendent seria que s'agilitzessin els tràmits per ampliar una granja o recuperar un bancal dins del Parc o que, per exemple, la fruita seca obtingués compensacions agroambientals en una proporció similar a l'arros al Parc Natural del Delta".

JOSEP MAS
Alcalde d'Alfara de Carles

L'alcalde d'Alfara creu que amb la creació del Parc "hi han hagut més restriccions que no pas desenvolupament de les activitats econòmiques que sí que tenen cabuda en un parc natural. Per als que vivim dins del Parc ja ha sigut prou difícil com perquè es puga plantejar un parc nacional, que suposaria la ruïna perquè limitaria molt la ramaderia o l'agricultura. Una reserva absolutament tancada no és la solució".